Dan maar zelf gaan graven

MEEUWEN / Wim Vink heeft thuis op het Noord-Brabantse platteland geen goede internetverbinding. Hij legt daarom zelf een glasvezelkabel aan.

Jelte Wiersma Foto Peter Hilz

Wim Vink (56) uit het Noord-Brabantse Meeuwen (709 inwoners) doet dingen graag zelf. Hij is sinds 1982 zelfstandig ondernemer, spaarde net zo lang tot hij zonder een hypotheek een huis kon laten bouwen en groef eigenhandig een 300 vierkante meter grote kelder. En omdat zijn internetverbinding zo zwak is, graaft hij sinds drie weken een 9 kilometer lange geul om zichzelf aan te sluiten op het glasvezelnetwerk van Heusden, aan de andere zijde van de Bergsche Maas. 'Mijn bedrijf heet Cold-Vink, straks ben ik ook Kabelvink,' zegt hij in zijn kantoor-aan-huis.

Vink woont sinds een jaar in zijn nieuwe huis aan de Meeuwensedijk in de gemeente Aalburg, volledig vrij in een rivierdelta met populieren en knotwilgen. Geïsoleerd? Snelweg A27 is vlakbij en Rotterdam, Utrecht, Breda en 's-Hertogenbosch zijn om de hoek. Maar locatie maakt niet meer zo veel uit: mede dankzij internet en telefoon verkoopt Vink – hij had al in 1998 een zelfgebouwde website online – zijn koelcellen en diepvrieseenheden wereldwijd.

De Nederlandse ambassade in Moskou heeft zijn installaties aangeschaft om de hapjes voor recepties vers te houden en hij levert zelfs aan de Congo. Maar dan moet internet het wel doen natuurlijk. 'Want rooksignalen komen niet altijd goed door en de postduif wordt wel eens uit de lucht geschoten,' zegt Vink.

Hij had eerst een ADSL-kastje van KPN, kocht er toen nog één bij en heeft inmiddels ook een schotel voor internet via de satelliet. 'Alles wat op de markt beschikbaar is, heb ik,' zegt Vink. Maar tweederde van de tijd is het signaal te zwak. Grote kabelmaatschappijen vinden het te duur in het buitengebied een sterker signaal uit te zenden. En Vink zit 6,1 kilometer van de zender.

Vink heeft genoeg van zijn afhankelijkheid van grote bedrijven. En hij is niet de enige. Zelfstandig raadslid Shah Sheikkariem (44) uit het naburige Babyloniënbroek ijvert al zes jaar voor de aanleg van glasvezel door een coöperatie van inwoners van de

'Mensen moeten weer leren dingen zelf te doen,' zegt Wim Vink uit Meeuwen, en hij voegt de daad bij het woord

gemeente Aalburg (12.854 inwoners). Glasvezelkabels in de grond geven de snelste internetverbinding, roesten niet en zijn immuun voor elektronische velden zoals blikseminslag. Grote kabelaars leggen in het buitengebied geen glasvezel aan om de kosten. En hun koperen netwerken – de oude telefoonlijn en televisiekabel – zijn vaak al afgeschreven. De winsten zijn hoog. Een glasvezelcoöperatie van de lokale bevolking zou ongewenste concurrentie betekenen.

De Amerikaanse beursgenoteerde kabelaar Ziggo stuurde zelfs een vertegenwoordiger naar Aalburg om de gemeente af te houden van steun aan een glasvezelcoöperatie, zegt raadslid Sheikkariem. 'Ik vroeg: "Welk deel van de winst investeren jullie in onze burgers?" Toen bleef het stil.' De Ziggolobby mislukte. De gemeenteraad leende glasvezelcoöperatie Optimaas in november 2013 150.000 euro om te beginnen.

Aanpakken

Aan Taco van Arkel uit Genderen de taak om het tot een succes te maken. Hij is aangesteld als kwartiermaker. Ondersteund door vrijwilligers als Wim Vink – 'ik ben telefonist'– probeert hij huishoudens, bedrijven, kerken en scholen zo ver te krijgen dat ze lid worden. Als meer dan 55 procent intekent, wordt de gemeente Aalburg 'verglaast', zoals dat heet. Burgers zijn dan niet meer afhankelijk van beursgenoteerde firma's. Ze hebben dan snel, betrouwbaar internet én hun geld blijft in de gemeenschap. De klanten zijn de leden van de coöperatie, dus eventuele winst valt hun toe.

'De mensen hier houden van aanpakken,' zegt kwartiermaker Van Arkel (42). Maar de mensen mogen dan misschien van aanpakken houden, 'ze zijn erg op zichzelf', zegt importbewoner Vink. Nog geen 20 procent van de bewoners van het buitengebied heeft bij Optimaas ingetekend als lid. Pas als 55 procent van de 5.672 huishoudens en instellingen – ook die in dorpen – zich inschrijft, zijn de provincie Noord-Brabant (1,5 miljoen euro) en de Rabobank en ABN AMRO bereid de aanlegkosten van 6 à 7 miljoen euro te lenen.

'De postduiven worden wel eens uit de lucht geschoten'

Succes lijkt nog ver weg. Bewoners in het buitengebied zoals Wim Vink willen graag, maar bewoners van dorpen als Genderen, Meeuwen en Aalburg zien geen reden om over te stappen. Zij hebben een prima verbinding en glasvezel van Optimaas kost in eerste instantie 10 euro per maand meer. 'Er ontstaat wat discussie tussen mensen, een klein schisma,' zegt Vink. Het gaat hem te langzaam en daarom is hij zelf begonnen met graven. De 9 kilometer kabel kost zo'n 15.000 euro. Graven doet Vink met zijn eigen machine. Maar mocht Optimaas van de grond komen, dan gaat zijn kabel over naar de coöperatie. Vink heeft goede hoop. In Heeze-Leende (Noord-Brabant) hebben sinds 2013 de eerste bewoners glasvezel van 'hun eigen', zoals ze dat daar zeggen. Bijna 60 procent van de bewoners is lid van coöperatie HSLnet.

Aannemer Ad van Ginneken (59) van Spitters uit Waarle – zeventig werknemers – legde het aan. Als Optimaas genoeg leden werft, krijg hij ook die klus. In Vinks kantoor-aan-huis zegt hij: 'Wij werken volgens het principe van *social return*, bijvoorbeeld door het inhuren van lokale mensen.'

De filosofie van Spitters spreekt Optimaas en ook Wim Vink aan: 'Kleinschaligheid werkt beter en is de toekomst: de overheid heeft geen geld meer en grote bedrijven investeren niet. Mensen moeten weer leren dingen zelf te doen.' Glasvezel is dan cruciaal, zegt hij. 'Ouderen moeten langer thuis wonen en op thuiszorg wordt bezuinigd. Daarvoor in de plaats komt zorg op afstand; een scherm in huis en camera's waarmee de zuster de boel in de gaten houdt. Dan heb je glasvezel nodig, zeker op het platteland.' Dat is nog niet doorgedrongen tot al zijn buren. Dus graaft Vink door. E